

แนวทางการจัดตั้ง

อาสาสมัครท่องเที่ยวไทย

กับการเดินทางภาคการท่องเที่ยวไทยอย่างยั่งยืน

อาสาสมัครท่องเที่ยวไทย

กับการเดินทางภาคการท่องเที่ยวไทยอย่างยั่งยืน

ประเด็นสำคัญ

- ภาคการท่องเที่ยวของไทยเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้และแหล่งจ้างงานของคนไทยจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ภาคการท่องเที่ยวของไทยยังพบจุดอ่อนในหลายด้าน เช่น ปัญหาการขาดแคลนกำลังแรงงานและงบประมาณในการดูแลความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวและความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม
- การดูแลการท่องเที่ยวของประเทศต้องใช้กำลังคน ทักษะและทรัพยากรจำนวนมาก เนื่องจากประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งประเภทและจำนวน อาทิ อุทยานแห่งชาติ 155 แห่ง (ทางบก 129 แห่ง ทางทะเล 26 แห่ง) วนอุทยาน 99 แห่ง อุทยานประวัติศาสตร์ 10 แห่ง ชุมชนท่องเที่ยวไม่ต่ำกว่า 80 ชุมชน
- กลไก “อาสาสมัคร” มีบทบาทอย่างมากในการช่วยเหลืองานส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ แต่ยังคงคงครกกลางที่ได้รับการรับรองจากภาครัฐ ในการเชื่อมประสานการทำงานของอาสาสมัครที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการท่องเที่ยวโดยตรง
- หน่วยงานภาครัฐโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง “องค์กรอาสาสมัครท่องเที่ยวไทย” และให้การรับรองอย่างเป็นทางการ เพื่อให้องค์กรดังกล่าวทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมประสานงานอาสาสมัครทางการท่องเที่ยวไทย ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
- เมื่อการท่องเที่ยวของประเทศเริ่มกลับมาเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติอีกครั้งหลังการแพร่ระบาดของ COVID-19 นับเป็นโอกาสในยกระดับความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย รวมถึงการสร้างความปลอดภัยของสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว ผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของอาสาสมัครท่องเที่ยวไทย เช่น การเพิ่มจำนวนบุคลากรที่ช่วยสอดส่องดูแลความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว การเก็บขยะทะเล การทำแนวกันไฟป่าเพื่อลดปัญหาหมอกพิษ เป็นต้น

ที่ปรึกษา

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

รศ. ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล ผู้อำนวยการ สกสว.

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)

รศ. ดร.ศิริ ชัยเสรี ผู้อำนวยการ บพข.

รศ. ดร.ธงชัย สุวรรณสิขณัม รองผู้อำนวยการ บพข.

ที่มาของข้อมูล

โครงการวิจัย กระบวนการพัฒนาองค์กรอาสาสมัครการท่องเที่ยวไทย เพื่อความยั่งยืน ปี 2563

หัวหน้าโครงการ ดร.กาญจนา สมมิตร และคณะ
สมาคมไทยท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (TRTA)

สนับสนุนทุนวิจัย แผนงานท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

รวบรวมและสรุปประเด็น

คณะทำงานหน่วยบูรณาการเชิงประเด็นยุทธศาสตร์ ววน. ด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (SAT Tourism)

ผศ.สุภาวดี โพธิยะราช ประธานคณะกรรมการแผนงาน
กลุ่มการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ บพข.
และประธานคณะทำงาน SAT Tourism
ดร.ฉัตรฉวี คงดี คณะอนุกรรมการแผนงานกลุ่มการท่องเที่ยว
และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ บพข.
และคณะทำงาน SAT Tourism

สำนักประสานงานโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ผศ. ดร.เกศรา สุขเพชร ผู้ประสานงานการพัฒนาอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์
ผศ. ดร.สุนิศา อรุณพิพัฒน์ คณะทำงาน
ดร.นาวัน วีริยะเอี่ยมพิกุล คณะทำงาน
อาจารย์ชัชฌา นิลสนธิ คณะทำงาน
นายสุทธิศักดิ์ นิลรอด คณะทำงาน

ตอบโจทย์ปัญหาภาคการท่องเที่ยวผ่านกลไก “อาสาสมัคร”

ภาคการท่องเที่ยวของไทย มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นแหล่งรายได้และแหล่งจ้างงานของคนไทยจำนวนมาก ข้อมูลจากรายงานภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว พบว่าในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (Tourism GDP) เท่ากับ 3,076,988.33 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 18.21 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Total GDP) อีกทั้ง ภาคการท่องเที่ยวของไทยยังเป็นแหล่งจ้างงานขนาดใหญ่ของประเทศ ในปี พ.ศ. 2562 มีการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยวมากถึง 4.37 ล้านคน จากจำนวนการจ้างงานทั้งหมด 37.61 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.92

นอกจากนี้ ภาคการท่องเที่ยวของไทยยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ สะท้อนจากข้อมูลดัชนีความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Competitiveness Index: TTCI) ที่ได้รับการจัดอันดับโดย World Economic Forum ในปี พ.ศ. 2562 พบว่า ประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับที่ 31 จากทั้งหมด 140 ประเทศ อย่างไรก็ตาม ภาคการท่องเที่ยวของไทยยังพบจุดอ่อนในหลายด้าน เช่น ปัญหาคาดแคลนกำลังแรงงานและงบประมาณในการดูแลความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมยังไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลต่อตัวชี้วัดที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ค่อนข้างต่ำคือ ตัวชี้วัดด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety & Security) ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 111 จากทั้งหมด 140 ประเทศ และตัวชี้วัดด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) ซึ่งประเทศไทยอยู่อันดับที่ 130 จาก 140 ประเทศ

จากการศึกษาพบว่า กลไกของ “อาสาสมัคร” สามารถเข้ามาช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ที่ผ่านมามีอาสาสมัครกลุ่มต่าง ๆ มีบทบาทอย่างมากในการช่วยเหลืองานส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ ทั้งกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขและอาสาสมัครสิ่งแวดล้อม แต่ยังคงขาดองค์การกลางในการเชื่อมประสานการทำงานของอาสาสมัครที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการท่องเที่ยวโดยตรง จึงเป็นที่มาของชุดโครงการวิจัยเรื่อง “กระบวนการการพัฒนางานอาสาสมัครการท่องเที่ยวไทยเพื่อความยั่งยืน” เพื่อศึกษาถึงแนวทางการพัฒนางานอาสาสมัครทางด้านการท่องเที่ยวไทย ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ

ปัญหาของ “อาสาสมัคร” ที่พบในภาคการท่งเกี่ยวของไทย

จากการศึกษาถึงปัญหาของ “อาสาสมัคร” ที่มีอยู่เดิมในภาคการท่งเกี่ยวของไทย พบปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ ดังนี้

- จำนวนอาสาสมัครที่เข้ามาช่วยงานมีเวลาจำกัด เนื่องจากอาสาสมัครบางคนมีงานประจำ ซึ่งบางครั้งส่งผลให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง และการใช้บทบาทของอาสาสมัครไปแอบอ้างในทางที่ผิด
- การขาดอุปกรณ์สนับสนุนให้อาสาสมัครใช้ในการท่งเกี่ยว ซึ่งในบางครั้งจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เฉพาะทางในการช่วยเหลือนักท่งเกี่ยว
- การขาดหน่วยงานกลางในการประสานงาน เมื่อมีเหตุอะไรที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการท่งเกี่ยว ส่งผลให้ไม่สามารถประสานงานกันได้ในทันที เนื่องจากต่างฝ่ายต่างทำหน้าที่ของตนเอง
- หน่วยงานภาครัฐขาดการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ศูนย์ให้ความช่วยเหลือนักท่งเกี่ยว มีปริมาณเจ้าหน้าที่ค่อนข้างน้อย เกิดช่องว่างในการให้ความช่วยเหลือนักท่งเกี่ยว
- นโยบายของภาครัฐ รวมถึงกฎหมายเฉพาะพื้นที่บางครั้งส่งผลต่อการท่งเกี่ยวของอาสาสมัคร หรือการไม่สามารถท่งเกี่ยวร่วมกับเจ้าหน้าที่ได้ในบางสถานการณ์

จากปัญหาดังกล่าว จึงเป็นที่มาของแนวคิดการพัฒนาองค์กรอาสาสมัครท่งเกี่ยวไทยขึ้น เพื่อเชื่อมการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในบริบทของพื้นที่แหล่งท่งเกี่ยว รวมถึงการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่งเกี่ยว เพื่อลดช่องว่างของปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น

“อาสาสมัครท่งเกี่ยวไทย” คือใคร ?

จากการวิจัยได้มีการกำหนดนิยามของ “อาสาสมัครท่งเกี่ยวไทย (อสท.)” หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน ที่มีจิตอาสาช่วยเหลืองานในภาคส่วนต่าง ๆ ของการท่งเกี่ยว ซึ่งอาจจะได้รับหรือไม่ได้รับค่าตอบแทน โดยสามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่

อาสาสมัครท่งเกี่ยวไทย ในภาวะปกติ

ประกอบด้วย กลุ่มของผู้ประกอบการต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมท่งเกี่ยวไทย เช่น มัคคุเทศก์ กลุ่มผู้ให้บริการท่งเกี่ยว และเครือข่ายการท่งเกี่ยว โดยชุมชน

อาสาสมัครท่งเกี่ยวไทย ในภาวะฉุกเฉิน

ประกอบด้วย กลุ่มมูลนิธิ สมาคม กู้ชีพ กู้ภัย หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่น ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ในการให้ความช่วยเหลือในเหตุภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ

อาสาสมัครท่งเกี่ยวไทย ในรายกิจกรรม

ประกอบด้วย บุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หน่วยงาน ที่ไม่ได้อยู่ในอุตสาหกรรมท่งเกี่ยว แต่มีความรู้ความสามารถต่าง ๆ และสนใจเข้าร่วมในงานอาสาสมัครท่งเกี่ยวไทย

ที่มา: โครงการวิจัย “กระบวนการพัฒนาองค์กรอาสาสมัครการท่งเกี่ยวไทยเพื่อความยั่งยืน” โดย ดร.กาญจนา สมมิตร และคณะ ปี พ.ศ. 2563 สนับสนุนทุนวิจัยโดย แผนงานท่งเกี่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)

อาสาสมัครท่องเที่ยวไทย (อสท.) แตกต่างจาก อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) อย่างไร ?

อาสาสมัครท่องเที่ยวไทย (อสท.)	อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)
การสนับสนุนด้านข้อมูล <ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลการเดินทาง ข้อมูลความปลอดภัย 	การสนับสนุนด้านข้อมูล <ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลโรคต่าง ๆ ข้อมูลการป้องกันโรค ข้อมูลการดูแลสุขภาพ
ภาระหน้าที่ <ul style="list-style-type: none"> การให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การดูแลเฝ้าระวังภัยนักท่องเที่ยวในจุดเสี่ยง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น 	ภาระหน้าที่ <ul style="list-style-type: none"> งานตรวจสอบภาพเบื้องต้น เช่น การวัดความดัน ตรวจชีพจร การตรวจสอบประวัติความเสี่ยง
การประสานงาน <ul style="list-style-type: none"> ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ หน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ 	การประสานงาน <ul style="list-style-type: none"> ประสานงานหน่วยแพทย์ในพื้นที่ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ฯลฯ
กิจกรรมอื่น ๆ <ul style="list-style-type: none"> การพัฒนากิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัคร เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาบำเพ็ญประโยชน์ 	กิจกรรมอื่น ๆ <ul style="list-style-type: none"> งานพิเศษตามนโยบายเร่งด่วน
การสนับสนุนจากภาครัฐ <ul style="list-style-type: none"> ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นทางการ 	การสนับสนุนจากภาครัฐ <ul style="list-style-type: none"> ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงสาธารณสุข

ที่มา: โครงการวิจัย “กระบวนการการพัฒนาองค์กรอาสาสมัครการท่องเที่ยวไทยเพื่อความยั่งยืน” โดย ดร.กาญจนา สมมิตร และคณะ ปี พ.ศ. 2563 สนับสนุนทุนวิจัยโดย แผนงานท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)

“อาสาสมัครท่องเที่ยวไทย” กับโอกาสในการพัฒนาภาคการท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า มีกลุ่มอาสาสมัครที่พร้อมช่วยเหลืองานด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในจังหวัดที่ภาคการท่องเที่ยวมีขนาดใหญ่ ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ มีความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มกันเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การเก็บขยะทะเล การวางทุ่นรักษาแนวปะการัง การทำแนวกันไฟป่าเพื่อลดปัญหามลพิษ ฯลฯ สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของอาสาสมัครในพื้นที่ รวมถึงองค์ประกอบโครงสร้างส่วนท้องถิ่นในบางพื้นที่ เริ่มเล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดตั้งและพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครท่องเที่ยวไทย

นอกจากนี้ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ต้องการบำเพ็ญประโยชน์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวที่มีอยู่เป็นจำนวนมากจากแนวโน้มรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงบำเพ็ญประโยชน์ (Volunteer Tourism) ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ทั้งในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยจุดเด่นของการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ คือ การบูรณาการกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์กับการเดินทางท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน โดยการดำเนินการดังกล่าว อาจอยู่ในรูปแบบของอาสาสมัครในด้านต่าง ๆ เช่น การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การสอนและการให้ความรู้ ฯลฯ

ในประเทศไทย มีความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์จากต่างประเทศที่ต้องการเข้ามาทำกิจกรรมในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ช่วงก่อนวิกฤต COVID-19) เช่น กลุ่มสถาบันการศึกษาในอังกฤษและประเทศในยุโรป กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงบำเพ็ญประโยชน์จากสหรัฐอเมริกาและแคนาดา กลุ่มสถาบันการศึกษาจากสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ สิงคโปร์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น จีน และเกาหลีใต้ เป็นต้น ซึ่งหากมีการจัดตั้งองค์การอาสาสมัครท่องเที่ยวไทยแล้ว จะเป็นแรงดึงดูดให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยมีเพิ่มมากขึ้น ภายหลังการระบาดของ COVID-19 คลี่คลายลง

ข้อจำกัดของ “อาสาสมัครท่องเที่ยวไทย” ที่พบในโครงการนำร่อง

จากการดำเนินการในพื้นที่นำร่อง 4 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดกระบี่ จังหวัดสตูล และคังบางกะเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ พบข้อจำกัดที่สำคัญคือ อาสาสมัครท่องเที่ยว ไม่มีสถานภาพที่ได้รับการรับรองเหมือนกับอาสาสมัครสาธารณสุข ส่งผลให้อาสาสมัครที่พร้อมจะทำงานซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว หากจะเข้าไปทำงาน มักจะพบปัญหาว่าจะเข้าไปในฐานะอะไร ถ้าหากมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครท่องเที่ยวไทย ให้มีสถานะเหมือนกับอาสาสมัครสาธารณสุข ก็จะมีสถานภาพที่จะเข้าไปทำงานในแหล่งท่องเที่ยวได้ อีกทั้งหากมีองค์กรที่เป็นตัวตนการขอรับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ก็สามารถทำได้ง่ายขึ้น เกิดความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น การมีองค์กรอาสาสมัครท่องเที่ยวไทยที่ได้รับการรับรองสถานะ จะทำให้อาสาสมัครเกิดความภาคภูมิใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ และจะมีส่วนช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศในอนาคต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจาก “อาสาสมัครท่องเที่ยวไทย”

- เกิดการประสานความร่วมมือทั้งด้านกำลังคนและทรัพยากรในงานการท่องเที่ยวของประเทศ ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว
- การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ เพื่อเสริมกำลังคนในงานที่ขาดแคลน
- อาสาสมัครท่องเที่ยวไทยสามารถกระจายไปได้ทุกแหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศ ทุกคนสามารถเป็นอาสาสมัครท่องเที่ยวไทยได้ตามทักษะที่ตนมี
- มีฐานข้อมูลทักษะพิเศษของอาสาสมัครที่เตรียมไว้รองรับสถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเชื่อมั่นในความปลอดภัยตลอดการเดินทางท่องเที่ยว
- เกิดการพัฒนาฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อรองรับแบบการท่องเที่ยวส่วนบุคคล (Free Individual Traveler: FIT) ที่มีแนวโน้มมากขึ้นในอนาคต
- ลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงานและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
- เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เกิดการจ้างงานและการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น
- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ ผ่านการส่งเสริมการเข้าร่วมอบรมและการร่วมพัฒนาหลักสูตรอบรมทักษะด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสถาบันเฉพาะ

นอกจากนี้ ยังได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การสร้างความปลอดภัยให้กับการท่องเที่ยวไทย ผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์คุณภาพและความปลอดภัยให้กับประเทศไทย ผ่านการสร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับมาตรการรักษาความปลอดภัยและมาตรการป้องกันของประเทศไทย ข้อควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย และสิ่งที่ควรกระทำในกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

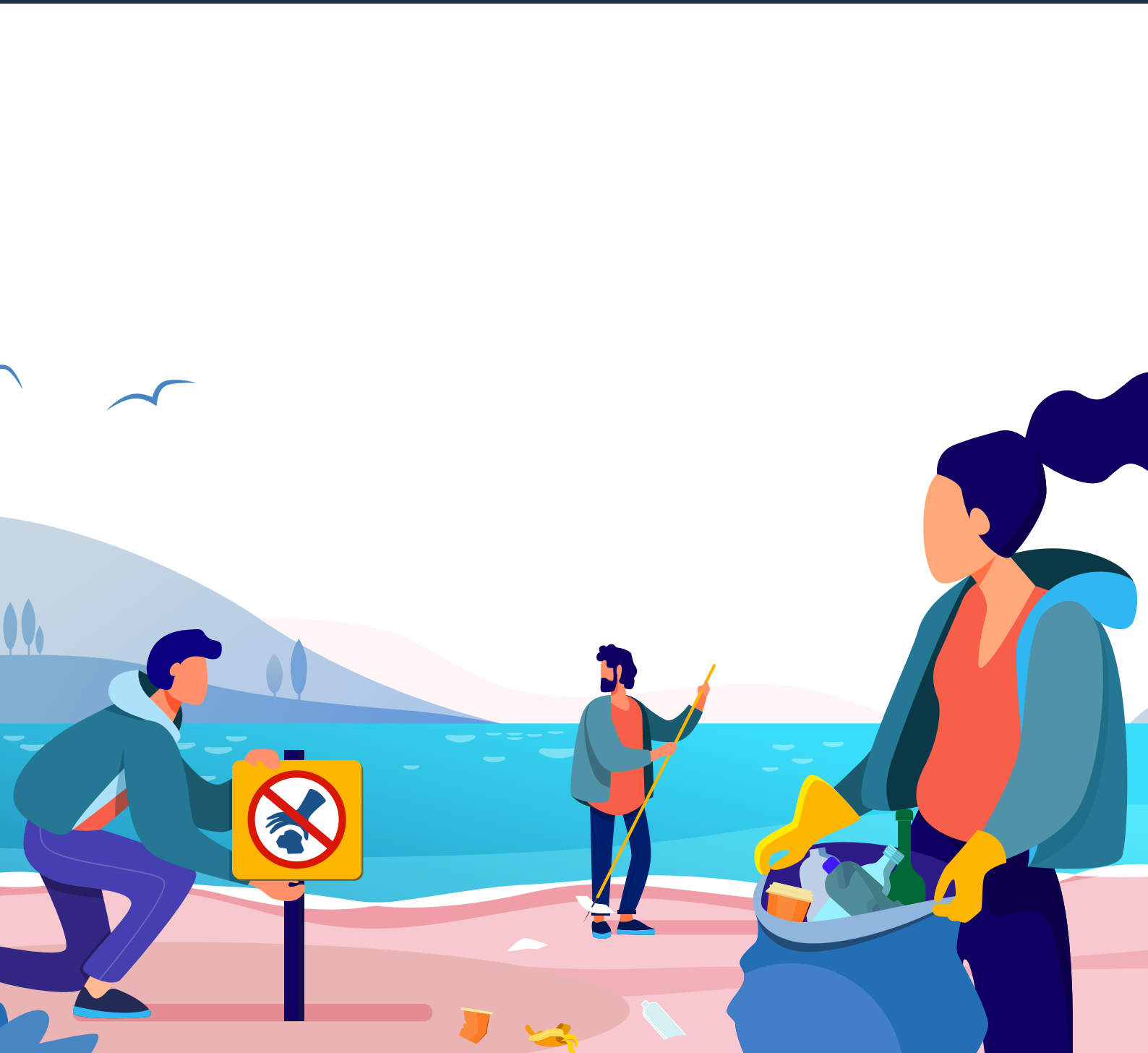
หน่วยงานภาครัฐโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลและขับเคลื่อนอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศ ควรให้การสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง “องค์กรอาสาสมัครท่องเที่ยวไทย” และให้การรับรองสถานะ อย่างเป็นทางการ รวมถึงมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ ต่าง ๆ ได้แก่

- การบริหารจัดการอุปสงค์ - อุปทานของอาสาสมัครท่องเที่ยว ไทย
- การผลักดันเชิงนโยบายขององค์กรอาสาสมัครท่องเที่ยวไทย
- การดูแลระบบฐานข้อมูลอาสาสมัคร (IT HUB)
- การสร้างระบบขวัญและกำลังใจให้กับอาสาสมัครท่องเที่ยว เช่น การมอบบัตรของขวัญ บัตรกำนัล ให้กับอาสาสมัคร ด้านการท่องเที่ยว
- การบูรณาการระหว่างหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวในระดับประเทศเพื่อดำเนินงานอาสาสมัคร ท่องเที่ยวในภาพรวม
- การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอาสาสมัครท่องเที่ยว ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การสนับสนุนกำลังคนอาสาสมัครท่องเที่ยวแก่หน่วยงาน ด้านการท่องเที่ยวที่ร้องขอ
- การประชาสัมพันธ์กิจกรรมอาสาสมัครท่องเที่ยวและ จัดกิจกรรมระดมทุน
- การสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภาคการท่องเที่ยว ในต่างประเทศ

นอกจากนี้ ในระดับพื้นที่ ควรมีการจัดตั้งหน่วยงาน อาสาสมัครท่องเที่ยวไทยในระดับพื้นที่ ในรูปแบบขององค์กร เครือข่าย เพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่

- การทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานหลักระหว่างหน่วยงาน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อดำเนินงานอาสาสมัครท่องเที่ยวในภาพรวม
- การสอดส่องดูแล แจ้งเหตุ และให้การช่วยเหลือเบื้องต้น แก่นักท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเอง
- การให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ของตน
- การสนับสนุนกำลังคนอาสาสมัครท่องเที่ยวแก่หน่วยงาน ด้านการท่องเที่ยวที่ร้องขอ
- การพัฒนากิจกรรมอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสม กับบริบทของพื้นที่

สถานที่ติดต่อ

ชุดขับเคลื่อนและผลักดันงานวิจัยกลุ่มการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ บพข.
สำนักประสานงานการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์
หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)
อาคาร SM Tower ชั้น 33 เลขที่ 979-112 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 02-126-6880 อีเมล bcginaction.tourism@gmail.com